

sunnudaginn 6. apríl kl. 20.30
mánudaginn 7. apríl kl. 20.30

Dvorák tónleikar

í Seltjarnarneskirkju

Moravískir dúettar op. 32

flytjendur Ingibjörg Guðjónsdóttir sópran
 Ingveldur Ýr Jónsdóttir mezzósópran
 Peter Maté píanóleikari

Messa í D-dúr op. 86

flytjendur Selkórinn
 Dagný Björgvinsdóttir orgelleikari
 Stjórnandi: Jón Karl Einarsson

Antonín Dvorák tónskáld

Antonín Dvorák fæddist 1841 í Nelahozeves, skammt suður af Prag. Hann var strax í æsku umvafinn alþýðlegri tónlist, lærði snemma fiðluleik og söng en síðar orgelleik. Upp úr tvítugu starfaði hann um skeið sem fiðluleikari í hljómsveit Þjóðleikhússins í Prag, meðal annars undir stjórn Smetana. Síðar varð hann dómorganisti en síðustu áratugi ævi sinnar stjórnaði hann tónlistarskólum, bæði vestanhafs og í heimalandi sínu. Hann lést í Prag 1904.

Dvorák er þekktur fyrir margvíslegar tónsmíðar - kammerverk, konserta, hljómsveitarverk, óperur og sönglög - sem orðið hafa vinsælar. Þjóðleg einkenni slavneskrar tónlistar koma fram í mörgum verkum hans en frísklegt og sterkt tónmálið var þó engan veginn einskorðað við þjóðleg einkenni. Einna þekktust af verkum hans eru Slavneskir dansar frá 1878 og Sinfónia frá nýja heiminum frá 1893. Af trúartónlist má nefna Stabat Mater frá 1877.

Dúettarnir sem Ingibjörg Guðjónsdóttir og Ingeldur Ýr Jónsdóttir syngja nú á tónleikunum við undirleik Peters Maté eru úr röð 23ja dúetta sem Dvorák samdi á árunum 1875-1877 fyrir tilstilli stórkauptmannsins Jans Neff í Prag. Upphafleg hugmynd Neffs var að Dvorák mundi útsetja nokkrar þjóðvísur frá Moravíu við þianóundirleik en niðurstaðan varð sú að tónskáldið samdi ný lög við vísurnar. Vísurnar eru hér sungnar í íslenskri þýðingu Böðvars Guðmundssonar. Dúettarnir glöddu kaupmanninn tónelska og fjólskyldu hans eins og nærrí má geta, en vöktu einnig athygli sjálfs Jóhannesar Brahms sem kynntist þeim þegar hann sinnti dómarastörfum í tónsmiðakeppni. Hann lagði að útgefanda sínum að gefa þá út - sem mun hafa haft mikilvæg áhrif á feril og frama Dvoráks.

Messu í D-dúr samdi Dvorák 1887, að beiðni arkitektsins Jósefs Hlávka, stofnanda Tékknesku vínsinda- og listaakademíunnar. Tilefnið var vígsla nýrrar kapellu á landareign arkitektsins. Í athugasemdum og bréfum Dvoráks sjálfs frá þessum tíma kemur fram að messan er samin af einlægri trúarsannfæringu. Hann segir í bréfi til Hlávkas: "Mér er heiður að tilkynna að ég hef lokið verkinu og að það veitir mér hamingju. Ég held að það þjóni tilgangi sínum fyllilega. Það einkennist af trú, von og kærleika í garð Guðs almáttugs og þakklæti fyrir einstakt tækifæri til að heiðra listina Honum til dýrðar. Þér skuluð ekki efast um trú mína - enginn trúlaus listamaður gæti innt neitt þessu líkt af hendi. ... Ég vil að lokum þakka yður fyrir að hafa falið mér að semja verk á þessu formi - mér hefði varla dottið það sjálfum í hug. Hingað til hef ég einkum samið slík verk með mikilfenglegan flutning í huga. Hér hef ég gert ráð fyrir látlausari umbúnaði og leyfi mér að fullyrða að ég hafi lokið góðu verki."

Þetta "látlusa" verk Dvoráks - sem miðað var við orgelundirleik í lítilli kapellu - ber persónuleg svipkenni hans. Það er beinlínis mótað að tilefni sínu og miðlar öryggi og andblæ tékkneskra sveita fremur en mikilúðleik dómkirkju eða upphafinni í hugun klausturslífs. Einlæga trú sína gefur Dvorák meðal annars til kynna með því að láta endurtaka orðin: ég trú oftar í Credo-kaflanum en gert er í hefðbundnum messutexta.

Messan var frumflutt 11. september 1887 - en útgefandi gerði síðar að skilyrði að Dvorák setti verkið út fyrir hljómsveit og var sú útgáfa lengstum algengari en sú upprunalega. Dvorák hóf að semja verkið í mars 1887 og upplýsingar liggja fyrir um að hann lauk Gloria-kaflanum 6. apríl sama ár. Flutning Selkórsins á verkinu ber því upp á 116. afmælisdag dýrðarsöngsins. Dvorák sjálfur merkir handrit sín að verkinu með opus-númeri 76 en sú útgáfa sem Selkórinn flytur nú í kvöld er sögð opus 86.

Sigurður J. Grétarsson

Moravískir dúettar Op.32

Ísl. Þýðingar : Böðvar Guðmundsson

Fljúgðu söngfugl (Velet vtácku)

Fljúgðu, söngfugl, fljúgðu
yfir fjöll og dali.
Fljúgðu, söngfugl, fljúgðu
yfir fjarskans græna skóg.
Ef ég hefði vængi
eirðarlaus ég flygi
óðara til hans sem ég hef beðið nóg.

Þrái ég að fá hann,
þrái ég að sjá hann
þrái ég að fá hann,
Varla munum við þó sjást.
Finn því annan
ekki þennan,
gleymum bæði okkar ást.

Sá vonsvikni (Dyby byla kosa nabrósená)

Brátt skal heyja, brýndur verður ljártinn,
bíta skal hann enn um sinn.
Vitin, þegar fellur friður smárinn,
fyllir töðuilmurinn.

Fegurstu blómin
færa þér vildi.
Um það meir að hugsa
aldrei þó ég skyldi.
Engu þú mig gildir
annan því þú vildir fá.

Kveðja án sárinda (V dobrým sme se sesli)

Mættumst við sem vinir,
vinir nú sem kveðjumst.
Getum við þá gleymt hvort öðru ?
Gleyma munt þú aldrei mér,
alla stund ég man þig
og aldrei gleymi þér.

Hugur minn sárhryggur
hann leitar stöðugt til þín.
Helst er mér það huggun,
það er huggun mínn.
Hvernig sem leiðir liggja
leitar hann stöðugt til þín.
Leitar stöðugt til þín.

Ástarjátning (Slavíkovský polenco malý)

Hingað saman leiðirnar lágu,
lengri verður ekki samfylgd mínn,
Elsku vinur, aldrei hjá þér ber ég brúðarlín.
Samþykki sitt getur aldrei gefið móðir þín.

Ekki fer ég að hennar orðum,
ekki skal hún mamma hindra mig,
hlusta ekki á það sem hún segir,
sú skal aldrei hindra mig og þig.

Aldrei vænt um aðra konu
eins mér gæti þótt,
kysstu mig nú, kysstu mig nú
kæra, góða nótt.

Sú svikna (Holub na javore)

Dúfan flaug yfir fagra grund,
frækorn tíndi í sarp um stund,
sveimaði yfir sána rein,
settist á hlynsins laufgu grein.

Þar situr áður ástin mín,
er hún að sauma krans í lín,
segir augljóst saumur þar
að svíkin í ást og tryggð hún var.

Þögul hún saumar rósareit,
raunirnar hennar enginn veit,
þar situr áður ástin mín,
er hún að sauma krans í lín,
þögul hún saumar rósareit,
raunirnar hennar enginn veit.

Hjartasorg (Voda a plác)

Gegnum lundinn græna
rennur litill lækur,
fáki mínum bryntu fagra stúlka hér.
Nei, ég ekki þori
þínnum fáki brynna,
allt of smá ég er.

Vex fyrir þinn glugga
vænn og þéttur meiður,
hermdu mér, þú fagra, hver mun biðja þín ?
Varla nokkur maður
vill mig sjá og eiga,
veldur fátækt míni.

Undir þínnum glugga
ungar rósir vaxa,
hermdu, fagra, hvort þér heimur vondur er ?
Vond er ekki veröld,
sáran þó hún svíður
sorgin er ég ber.

Hæverska stúlkan (Skromná)

Fögur eins og fjólan,
fögur eins og rósin,
þannig ertu, elsku vina,
fögur svo að hamast í mér hjartað.
Ekki er ég fjólan,
ekki er ég rósin,
þú ert fagur, friði vinur,
fegra djásni getur enginn skartað.

Hringurinn (Prsten)

Kliðið, strengir, kátt
kliðið ljúft og dátt,
heim til hjartans vinar
halda skal ég brátt.

Hrossin fljót og frá
fest við kerruslá,
vænir drengir, veljið sæti
vagnbekkjunum á.

Engan hef ég kransinn,
engan hef ég hringinn,
Alveg gleymdist hann.

Men og meyjarlín
mamma tók til sín,
þar geymir hún hringinn,
þar geymir nú kransinn
læst og lokað skrín.

Þar geymir hún hringinn.
Blið samt barmafyllir
brjóstið ástin míni.

Kliðið strengir, kátt
kliðið ljúft og dátt.

Ingibjörg Guðjónsdóttir Sópran

Ingibjörg Guðjónsdóttir hóf sögnám við Tónlistarskóla Garðabæjar hjá Snæbjörgu Snæbjarnardóttur og að loknu burtfararprófi stundaði hún framhaldsnám í Bandaríkjunum við Indiana University, Bloomington.

Ingibjörg hefur haldið fjölda einsöngstónleika og verið einsöngvari með kórum og hljómsveitum bæði hér á landi sem erlendis. Aðeins nítján ára gömul sigraði hún í Söngkeppni Sjónvarpsins og tók þátt í hinni frægu söngkeppni "Cardiff Singer of the World".

Ingibjörg hefur verið fulltrúi Íslands á fjölmörgum tónlistarhátiðum víða um heim og hlotið verðlaun og viðurkenningar fyrir list sína. Hún hefur m.a. verið einsöngvari með Sinfóníuhljómsveit Íslands, BBC Wales Sinfóníuhljómsveitinni, Sænsku Útvarps-hljómsveitinni og Sinfóníuhljómsveitinni í Óðinsvéum í Danmörku.

Í uppfærslu Leikfélags Reykjavíkur og Óperusmiðjunar á La Boheme, söng Ingibjörg hlutverk Mímíar en einnig hefur hún sungið sópranhlutverkið í Carmina Burana. Hún hefur frumflutt tónsmíðar sem hafa verið gefnar út á geisladiskum eftir Karólínu Eiríksdóttur, Þorkel Sigurbjörnsson og Frederik Magle.

Um tíma var Ingibjörg búsett í Danmörku og starfaði sem einsöngvari og stjórnandi Kvennakórs Kaupmannahafnar. Nú starfar hún sem einsöngvari, söngkennari og stjórnar Kvennakór Garðabæjar sem hún jafnframt stofnaði fyrir tveimur árum.

PÍR Í ÓTÍMÍND ÞÍR ÍSSA

Ingveldur Ýr Jónsdóttir mezzósópran

Ingveldur Ýr Jónsdóttir stundaði nám í Tónlistarskóla Vínborgar og lauk mastersgráðu frá Manhattan School of Music. Hún hefur komið fram víða um heim bæði á óperusviði og í tónleikahúsum, þar sem hún hefur sungið undir stjórn þekktra hljómsveitarstjóra eins og Seiji Ozawa og Sir Neville Marriner. Á íslensku óperusviði eru helstu hlutverk hennar Dorabella (*Così fan Tutte*), Preziosilla (*Á valdi örlaganna*), Olga (*Evgéni Onegin*) og nú síðast Dido (*Dido og Eneas*). Hún fór nýlega í tónleikaferð um Kanada á slóðir íslendinga.

Ingveldur Ýr hefur margssinnis komið fram með Sinfóniuhljómsveit Íslands og kemur fram á nýjasta geisladiski hljómsveitarinnar á verkum Jóns Leifs í útgáfu BIS.

Ingveldur Ýr rekur sitt eigið söngstúdío og starfrækir þar námskeið af ýmsu tagi.

Peter Máté pianóleikari

Peter Maté er fæddur í Roznava í Tékkoslóvakíu, hann lærdi hjá Ludmilu Kojanová í Kosice og Valentínu Kameníková við Tónlistarakademíuna í Prag. Á námsárunum vann hann til margra verðlauna í heimalandi sínu og síðar í alþjóðlegum keppnum, svo sem í Vercelli og Enna á Ítalíu 1986 og 1989. Peter hefur verið búsettur á Íslandi frá árinu 1990 og kennir nú við Listaháskóla Íslands og Tónlistarskólann í Reykjavík. Hann hefur haldið einleikstónleika, leikið einleik með ýmsum sinfóniuhljómsveitum og tekið þátt í kammertónleikum viða í Evrópu og Bandaríkjum.

Íslensk Þátttakarafélag

Dagný Björgvinsdóttir orgelleikari

Dagný Björgvinsdóttir er fædd og uppalin í vesturbæ Reykjavíkur. Hún lagði snemma stund á tónlist og útskrifaðist frá Tónlistarskólanum í Reykjavík árið 1981 með burtfararpróf í píanóleik og píanókennarapróf. Eftir það var hún í einkakennslu hjá Árna Kristjánssyni um nokkurra ára skeið. Dagný hefur starfað við píanókennslu og píanóleik í Reykjavík undanfarin ár. Árið 1999 hóf hún nám við Tónskóla Þjóðkirkjunnar og hyggst ljúka kantorsprófi þaðan fljótlega. Dagný hefur búið á Seltjarnarnesi síl. 3 ár.

Jón Karl Einarsson
stjórnandi

Jón Karl Einarsson stjórnandi Selkórsins útskrifaðist frá tónmenntadeild Tónlistarskólans í Reykjavík árið 1976. Hann kenndi tónmennt við Barnaskólann á Akranesi frá 1976 til 1979, er hann var ráðinn skólastjóri Tónlistarskólans á Akranesi. 1976 stofnaði hann Barnakór Akraness sem vann til verðlauna í alþjóðlegrí kórakeppni á Spáni árið 1984. Jón Karl var ráðinn skólastjóri Tónlistarskólans á Seltjarnarnesi 1985 og stjórnaði þá kór Kennaraháskólans. Jón Karl lét af störfum sem skólastjóri Tónlistarskólans árið 1996 og hefur síðan starfrækt Tónlistardeild Úrvals-Útsýnar.

Selkórinn

Selkórinn var stofnaður á Seltjarnarnesi árið 1968 og er því að ljúka sínu 34. starfsári. Starf kórsins er fjölbreytt, hann heldur árlega jóla- og vortónleika og kemur auk þess oft fram við önnur tækifæri í heimabæ sínum á Seltjarnarnesi og víðar. Kórinn hefur ferðast nokkuð erlendis, m. a. um Norðurlöndin og tók t. d. þátt í Zemléni Arts Festival í Ungverjalandi árið 1995 og fór í söngferð til Norður-Ítalíu sumarið 1998.

Viðfangsefni kórsins hafa verið íslensk og erlend tónlist af ýmsum toga, alþýðleg sönglög, ættjarðar-tónlist, sálmar og messur eftir meistarana. Af viðfangsefnum síðustu ára má nefna Te Deum eftir Mozart, Messu í G-dúr eftir Schubert, Ástarvals Brahms og Jesu Meine Freude eftir J. S. Bach.

Í október 1998 söng kórinn Messu í C dúr k 220 eftir Mozart og Requiem eftir Gabriel Fauré ásamt Sinfóníuhljómsveit Íslands undir stjórn Bernharðar Wilkinsonar.

Í maí 2000 sameinaðist kórinn Söngsveitinni Fílharmoníu við frumflutning Immanuels eftir Porkel Sigurbjörnsson ásamt Sinfóníuhljómsveit Íslands. Stjórnandi var Bernharður Wilkinson.

Í nóvember 2001 hélt kórinn stóra tónleika í Borgarleikhúsini í Reykjavík og flutti þá Misa Criolla eftir Ariel Ramires ásamt Bubba Mortens og Jóhanni Helgasyni auk hljómsveitar.

Í september 2002 sameinuðu Söngsveitin Fílharmonía og Selkórinn krafta sína og héldu í tónleikaferð til Pétursborgar. Sungin voru íslensk tónverk ásamt því að flutt var Sálumessa Mozarts með Fílharmoníuhljómsveit Pétursborgar. Í byrjun nóvember héldu síðan kórarnir tvenna tónleika með Sinfóníuhljómsveit Íslands. Stjórnandi þessa verkefnis var Bernharður Wilkinson.

Raddirjálfari Selkórsins er Matthildur Matthíasdóttir söngkennari. Jón Karl Einarsson hefur stjórnað Selkórum frá 1991.

Selkórinn

Sópran Fríða Kristinsdóttir
Guðrún E. Gunnarsdóttir
Guðrún B. Vilhjálmsdóttir
Helga Gunnlaugsdóttir
Helga Kristín Haraldsdóttir
Hildur Einarsdóttir
Hrafnhildur Óttarsdóttir
Inga Erlingsdóttir
Ingibjörg Dalberg
Ólína Thoroddsen
Sif Þorsteinsdóttir
Svanfriður Blöndal
Þóra Björg Álfþórsdóttir
Þórdís Sigurðardóttir
Þórunn Ólafsdóttir

Tenór Björn Grímsson
Gunnlaugur A Ragnarsson
Haraldur Þráinsson
Jón Matthíasson
Páll Gunnlaugsson
Sigurður J. Grétarsson

Alt Álfhildur Álfþórsdóttir
Anna Dagný Halldórsdóttir
Arndís Inga Sverrisdóttir
Bergþóra S. Þorbjarnardóttir
Gígja Baldursdóttir
Guðrún Hafsteinsdóttir
Helga Hafsteinsdóttir
Hróðný Garðarsdóttir
Jóna Borg Jónsdóttir
María Guðmundsdóttir
Pála H. Jónsdóttir
Pálína Magnúsdóttir
Steinunn H. Hannesdóttir

Bassi Árni Vilhjálmsson
Ásmundur Hafsteinsson
Jóhann Thoroddsen
Ludvig Guðmundsson
Sigurbjörn Einarsson
Sigurður Geirsson
Skúli Þór Magnússon
Stefán Hermannsson
Sturla Már Jónsson

Selkórinn þakkar eftirtöldum stuðninginn:

A&P Árnason - einkaleyfastofa	Háskólfjörlitun ehf.
ASK – arkitektar	INNN hf.
Bergís ehf.	L O G O S Lögmannsþjónusta
Bilson ehf.	Lýsi hf.
Blómastofan Eiðistorgi	Mosaík ehf.
Bæjarins bestu sf.	OLÍS
DANFOSS hf.	Opin Kerfi hf.
EJS hf.	Pípulagnaverktakar ehf.
GLÁMA-KÍM arkitektar	Verið hf.

ÚRVAL ÚTSÝN í Smáranum
óskar Selkórnum velfarnaðar í starfi og óskar
kórnum til hamingju með glæsilega tónleika.
Viva la musica.

